

**BOLETIN
OFICIAL
DE LA IGLESIA
EN MENORCA**

Epoca V - 1974 - Núms. 18-20

Junio - Julio - Agosto

El presente libro es un estudio de los aspectos más importantes de la vida social y económica de la Iglesia en la América Latina. El autor, un sacerdote de la Orden de los Dominicos, analiza con profundidad y objetividad el papel de la Iglesia en la sociedad latinoamericana, desde sus orígenes hasta el presente. El libro está dividido en tres partes: la primera trata de la Iglesia en el período colonial, la segunda de la Iglesia en el período republicano, y la tercera de la Iglesia en el presente. El autor hace un análisis crítico de la actuación de la Iglesia en cada uno de estos períodos, señalando sus aciertos y sus errores. El libro es una obra de gran interés para todos los que se interesan por la vida social y económica de la América Latina.

Este libro es una obra de gran interés para todos los que se interesan por la vida social y económica de la América Latina. El autor, un sacerdote de la Orden de los Dominicos, analiza con profundidad y objetividad el papel de la Iglesia en la sociedad latinoamericana, desde sus orígenes hasta el presente. El libro está dividido en tres partes: la primera trata de la Iglesia en el período colonial, la segunda de la Iglesia en el período republicano, y la tercera de la Iglesia en el presente. El autor hace un análisis crítico de la actuación de la Iglesia en cada uno de estos períodos, señalando sus aciertos y sus errores. El libro es una obra de gran interés para todos los que se interesan por la vida social y económica de la América Latina.

EN MEMORIA DE LA IGLESIA OFICIAL BOLLETTIN

Epoca V - 1974 - Número 18-20
Julio - Agosto

SUMARIO

SANTA SEDE 5

Telegrama al Papa aniversario coronación. Respuesta del Cardenal Villot, dirigida a nuestro Obispo con motivo del telegrama mandado al Santo Padre en el aniversario de su coronación.

DOCUMENTOS DEL OBISPO 6-12

Carta abierta a las familias cristianas de Menorca.

COMISION EPISCOPAL DE ENSEÑANZA Y EDUCACION RELIGIOSA . . . 13-14

Textos escolares de Formación Religiosa. Comunicado de la Comisión Episcopal de Enseñanza y Educación Religiosa.

MAGISTERIO EPISCOPAL. 15-19

Selecció del parlament del Cardenal-Arquebisbe de Barcelona: «L'ús del propi idioma a la Sagrada Litúrgia».

CONSELL DIOCESA DE PASTORAL 20-23

Reflexió-Resum a partir de l'enquesta. III Sessió del Consell de Pastoral.

SECRETARIAT DIOCESA DE CATEQUESI 24-27

L'objectiu del passat curs. Reunió del Secretariat. III Trobada diocesana de Catequistes. Curs 1973-74.

INFORMACIO DIOCESANA 28-39

Crónica Diocesana: Actividades del Obispo. Peregrinación Arciprestal a la Catedral. Dos nous Consells Parroquials. Jornades litúrgiques per als capellans. La Casa de l'Església, de Ciutadella (O.A.R.). Pastoral de Vocaciones. Jornada Mundial: 5 de mayo. Trobades Pastorals al Santuari de la Mare de Déu d'el Toro. Maig 1974. Any Sant Diocesà. El nuevo colegio de Nuestra Señora de la Consolación de Ciutadella. Año Lestonac. Trobada sobre catequesi d'adults.

SUMARIO

SANTA SEDE

Telegrama al Papa aniversario coronación. Respuesta del Cardenal. El lit. dirigida a nuestro Obispo con motivo del telegrama mandado al Santo Padre en el aniversario de su coronación.

DOCUMENTOS DEL OBISPO

Carta abierta a las familias cristianas de Mallorca.

COMISION EPISCOPAL DE ENSEÑANZA Y EDUCACION RELIGIOSA

Textos escolares de Formación Religiosa. Compendio de la Comisión Episcopal de Enseñanza y Educación Religiosa.

MAJISTERIO EPISCOPAL

Selección del parlament del Cardenal-Arquiebisbe de Barcelona: «L'ús del propi idioma a la Sagrada Litúrgia».

CONSELL DIOCESA DE PASTORAL

Reflexió-Resum a partir de l'enquesta. III Sesió del Consell de Pastoral.

SANTA SEDE

TELEGRAMA AL PAPA ANIVERSARIO CORONACION

Su Santidad Paulo VI
Ciudad del Vaticano
Roma

«JUNTO A VUESTRA SANTIDAD DIOCESIS DE MENORCA (ESPAÑA) MOVIDA RESPETUOSA Y AMOROSA OBEDIENCIA PASTOR UNIVERSAL FELICITA FIESTA ANIVERSARIO IMPLORA BENDICION APOSTOLICA MIGUEL OBISPO MENORCA.»

(28-VI-74)

SEGRETERIA DI STATO

No. 260.800

Dal Vaticano, 8 de julio de 1974

Señor Obispo:

En nombre propio y de sus diocesanos, ha tenido Usted el delicado rasgo de expresar su felicitación al Santo Padre, con motivo del Aniversario de su Coronación.

Su Santidad desea manifestarles su profundo agradecimiento otorgando a Usted, a los sacerdotes, a los religiosos y a los fieles de Menorca la implorada Bendición Apostólica, prenda de abundantes gracias divinas.

La ocasión me es propicia para reiterarle las seguridades de mi distinguida consideración y sincera estima en Cristo.

J. Card. VILLOT

Mons. Miguel Moncadas
Obispo de
MENORCA

DOCUMENTOS DEL OBISPO

CARTA ABIERTA A LAS FAMILIAS CRISTIANAS DE MENORCA

Mis queridos amigos:

Dios sabe con cuánta ilusión y con cuánta confianza os escribo esta carta. Conozco vuestro ambiente sano, vuestra buena voluntad, vuestra fe cristiana y vuestro amor a la Iglesia de Cristo. Esto me anima a dirigirme a vosotros para abriros mi corazón de pastor del Pueblo de Dios y exponeros un problema que me viene preocupando desde hace tiempo. Me mueve también mucho a confiar en vosotros el saber que Dios sigue llamando hoy a los niños y jóvenes a través de las familias cristianas. Espero que vais a prestar la atención que merece, no la persona que os escribe, sino el problema del que ahora tengo apremiante necesidad de hablaros: se trata, como ya podéis adivinar, de la crisis de vocaciones sacerdotales y religiosas que tanto preocupa hoy al Papa, a los obispos, a los sacerdotes y seglares responsables y a todos cuantos aman de corazón la Iglesia.

Escuela de humanismo y de santificación

No hace falta que os lo recuerde. Sabéis muy bien que Dios os ha confiado, no sólo la educación profana de vuestros hijos, sino también la educación de la Fe (GE 7, 2) de estos niños y niñas a quienes habéis dado el don admirable de la vida y que constituyen vuestro gozo, vuestra preocupación y vuestra esperanza. Sabéis que la familia —según doctrina del Concilio— ha de ser una escuela del «más rico humanismo» (GS 52, 1), «una escuela de santificación» y una «iniciación al apostolado» (LG 35, 3).

Hoy hemos de recordar juntos que vuestros hijos bautizados han sido llamados por Dios a participar, dentro del seno de la Iglesia, en una tarea de salvación, a participar de la misma vocación de la Iglesia, que se especificará, según las gracias de Dios y las circunstancias múltiples, en vocaciones particulares: al matrimonio, a la enseñanza, a las obras de misericordia, al apostolado seglar, a la práctica de los consejos evangélicos, al sacerdocio ministerial...

No os extraña seguramente que la Iglesia os invite con apremio a fomentar la vocación propia de cada uno de vuestros hijos y con un mimo especial la vocación específica y «posible» a la vida consagrada de alguna de ellos (LG 11, 2).

«Las familias —nos dice el Concilio— con su vida auténticamente cristiana, se convierten en semilleros del apostolado seglar y de las vocaciones sacerdotales y religiosas (AG 19). Por eso la familia es como el primer seminario» (OT 2, 1).

Así como está bien comprobada científicamente la importancia decisiva que tiene el ambiente familiar en la configuración de la personalidad de vuestros hijos: en el aspecto anatómico-fisiológico, en el aspecto intelectual, en el aspecto afectivo, en el aspecto religioso, igualmente es fácilmente constatable que el influjo del ambiente familiar es muy grande cuando se trata del aspecto profesional y vocacional.

Si realmente queremos que los gérmenes de la vocación sacerdotal y religiosa se desarrollen en vuestros hogares, hace falta que os esforcéis para crear —ayudados quizá por algún sacerdote amigo— un ambiente rico en valores humanos, hecho de testimonios más que de palabras, actitudes y actos que encarnen la honradez, la sinceridad, la laboriosidad, la dignidad, sin refinamientos enervantes, sin mimos exagerados, con equilibrio, en un clima de paz, amor, entrega, unidad y atención mutua.

Pero si sois creyentes no podéis quedaros en esta línea de puro humanismo. Vuestra fe comprometida os mueve a crear un ambiente de vida cristiana y ya sabéis que este clima se consigue, no imponiendo y multiplicando actos y prácticas piadosas o improvisando sermones inadecuados, sino manifestando vuestro espíritu cristiano de tal forma, que llegue a impregnar los criterios, la mentalidad...

sobre el uso del dinero, el sentido de la vida, del trabajo, de las diversiones, del amor, del progreso técnico, de los espectáculos, del dolor, etc.

Esta visión de fe os ayudará a descubrir cómo vuestro Padre Dios sigue llamando a través de los acontecimientos, propios o ajenos, grandes o pequeños, a través de los deseos y aspiraciones del hombre de hoy. Vosotros, los padres cristianos, habéis recibido el carisma especial para captar verdades a través de actitudes, comentarios espontáneos y breves con motivo de los sucesos divulgados por la prensa o la televisión; o a través de los acontecimientos periódicos que se suceden en la vida familiar: aniversarios, fiestas, muertes, nacimientos, traslados...

Sabemos cuánto ayuda a crear este clima cristiano en el hogar la familia que vive sin rutinas la llamada «liturgia familiar» con sus fiestas, sus plegarias, la iniciación a los sacramentos, a la celebración de la Eucaristía...

Ambiente vocacional

Si los padres o los hijos mayores participáis —cosa que debiera ser normal— en algún movimiento de apostolado, se crea un ambiente misionero y si sois un hogar abierto y hospitalario, que sabe acoger bien al familiar sacerdote o religiosa, al misionero que está de paso, a cualquier ministro de la Iglesia que os visita o es invitado por la familia, entonces el ambiente fácilmente se convierte en un clima vocacional.

¿Os dais cuenta, amigos míos, de que, si queréis ser coherentes con vuestra fe cristiana, no podéis ni debéis desentenderos de la vocación «segura», es decir, la que entendemos en sentido general, la vocación bautismal, pero tampoco podéis inhibiros ante la «posible» vocación entendida en sentido más específico, esto es, la vocación consagrada en el sacerdocio o en la vida religiosa?

Y ¿cómo debéis comportaros ante la «posible» vocación religiosa o sacerdotal que puede florecer, y es normal que así sea, en el seno de vuestro hogar?

Muy bien lo expresaba aquel matrimonio: «Si Dios llama a nues-

tro hijo al sacerdocio, a nuestra hija a la vida religiosa, no seremos nosotros quienes nos opongamos. Respetaremos la decisión de nuestro hijo, la elección de nuestra hija». Esta es la actitud mínima ante una «posible» vocación sagrada: una postura de «no-oposición». Si esta actitud inicial no se da, ¿cómo se puede llamar cristiana esta familia? Toda familia consecuente con su fe debe respetar a Dios, a sus planes, esto es, debe tener una postura de plena disponibilidad ante ellos.

Pero yo imagino que muchos padres tenéis un concepto adecuado de la misión del sacerdote, del misionero, de la virginidad consagrada, de la vida contemplativa... y por esto será para vosotros algo normal que deseéis para alguno de vuestros hijos o hijas el don de ser elegido por el Señor. Esta es la postura que alaba y espera la Iglesia y que ha manifestado por el Concilio y el Magisterio del Papa y de los Obispos. Esta es la actitud que yo suplico cada día al Señor que sea la de cada uno de los matrimonios fieles de esta diócesis, que Dios ha querido confiarme.

Es oportuno siempre advertir, sin embargo, que los padres debéis tener tal vigilancia y discreción que evitéis toda clase de coacción de la libre voluntad de vuestros hijos. Pero, ¡por Dios!, que se entienda bien esta libertad porque, algunos han llegado al extremo de preocuparse tanto, tanto por dejar a los jóvenes en libertad de no ser sacerdotes que se les ha quitado la libertad de serlo.

Es cosa lógica que todo matrimonio realmente cristiano, amante y responsable de la Iglesia, sienta una estima por la vocación consagrada en cualquiera de sus formas, pero hace falta que la manifestéis siempre que lo pidan las circunstancias y de acuerdo con la edad y desarrollo de los hijos.

De una manera elemental, por ejemplo, no asustando a los pequeños con la imagen del cura, como si fuera el «coco» o algo temible. No contentarse con decir es el «señor rector», sino explicarle un poco lo que es un sacerdote: «es el que nos habla de Dios».

Debéis también ir respondiendo a las preguntas que suelen hacer los ya mayorcitos cuando ven a una religiosa, un misionero, un sacerdote o un obispo. Tenéis el deber de informar a vuestros hijos. No podéis eludir este tema como si fuera «tabú» en vuestros diálogos con ellos. El escrúpulo por miedo a influir en la elección es esto:

puro escrúpulo. El hijo tiene derecho a ser bien informado por sus padres. El que no conoce todas las posibilidades de elección nunca podrá elegir libremente.

Hoy, cuando cierta prensa y en ciertos sectores hay quienes se empeñan en desprestigiar a fondo a los sacerdotes y a toda vocación consagrada, cuando un secularismo desolador asfixia para siempre cualquier germen de vocación, cuando un consumismo a ultranza esteriliza tantos brotes de generosa entrega a un ideal, ante tanto anticlericalismo (de derechas y de izquierdas) despiadado, nuestro deber de hijos de la Iglesia es el de presentar ante la conciencia de los vuestros aquellos testimonios positivos de sacerdotes, religiosos, misioneros —¡son tantos!— que con su vida son luz y sal de este mundo porque respondieron a lo largo de su juventud ilusionadamente a una llamada que hoy mismo les sostiene y llena de gozo.

Si de verdad amáis a vuestra Iglesia católica y al mundo redimido por Jesús, oportunamente expondréis con habilidad ante vuestros hijos las necesidades de esta Iglesia y de este mundo, haciéndoles ver que la salvación completa del hombre (cuerpo y espíritu) exige la entrega de hombres y mujeres que marquen su vida con la señal del amor donde otros la marcan con un feroz egoísmo.

Si un día uno de vuestros hijos...

Si un día uno de vuestros hijos llega a manifestaros la gran confianza de su vocación consagrada, tenéis que ayudarle. Tratándose de adolescentes se requiere una técnica que muchos descuidan. Existe una manera de ayudar y aconsejar al adolescente que no es un avance hacia su autonomía —objetivo de toda acción educadora—, sino una malsana persistencia de vuestro influjo sobre él, con el peligro de mantenerle en un estado de infantilismo contra el cual reaccionará mañana con posturas de resentimientos, rebeldías o desconfianzas.

No adelantéis vuestro juicio sobre la situación que os ha confiado vuestro hijo o vuestra hija, esto sería privarles de la oportunidad de elaborar por sí mismo su propio juicio. Podría apartarles o crear desconfianza en vosotros. Debéis acompañar la primera confianza vocacional de vuestros hijos con preguntas imparciales (no con co-

mentarios abiertamente positivos o negativos) que les ayuden a descubrir por sí mismos los «pros» y los «contras» que llevará consigo el ser consecuente con el contenido de esta primera experiencia. Así queda abierto el camino de la confianza y del diálogo.

Este primer deseo de vocación es una llamada a colaborar día tras día con la gracia de Dios a los signos que El pone en el camino hasta su realización completa.

En este momento tenéis que extremar los cuidados para que vuestro ambiente familiar no sea un estorbo, a fin de que no le falte la libertad para tener sus encuentros con Dios en la oración personal, frecuencia de sacramentos, grupo apostólico, sacerdote amigo o director espiritual... Ahora más que nunca necesitáis orar, orar habitualmente para que el Señor os conceda el don inapreciable, esta gracia inmensa de tener un «escogido» de Dios para el ministerio o la vida consagrada entre vuestros hijos o hijas. Conozco familias que son verdaderos hogares de adoradores en espíritu y, en verdad, santuarios donde la plegaria por la vocación consagrada de sus hijos es la primera en la serie de sus intenciones... «pedid y se os dará», especialmente en momentos inevitables de dudas o de crisis.

Yo os pido, amadísimos padres, que no os opongáis a que la Iglesia haga llegar a oídos de vuestros hijos la llamada del Señor siempre que las personas encargadas lo hagan con medios que no sean innobles. No os opongáis sistemáticamente a que frecuenten el trato con personas, movimientos, comunidades, actividades eclesiales, etc., por miedo a que de este intercambio pueda surgir una llamada a la vocación ministerial o a la vida religiosa. Con Dios, todavía más que con los hombres, hay que jugar limpio siempre.

Queda un aspecto y es el de las pruebas, cultivo y discernimiento de la vocación, que la Iglesia realiza por medio de Instituciones (Seminarios, noviciados, etc.) y de personas dedicadas a ello por los responsables de la comunidad eclesial. Debéis fiaros normalmente de estas instituciones y personas escogidas para este delicado ministerio de ser educadores de futuros sacerdotes o religiosas. Esto no quiere decir que tengáis que inhibiros. Hay que dialogar frecuentemente con estos educadores de vuestros hijos para aportar vuestro punto de vista y para esclarecer dudas y reparos.

Algunos interrogantes

Se ha hecho larga esta carta. Nuestra conversación debe interrumpirse por ahora y quiero hacerlo planteando algunos interrogantes que quizás os ayuden a reflexionar conjuntamente y a orar:

¿Tenéis interés en crear en vuestra familia un clima de alegría, necesario para la educación humana y religiosa de vuestros hijos?

¿Sentís estima sincera por los sacerdotes, religiosos, religiosas, seculares consagrados? ¿Los consideráis necesarios en la Iglesia y para servicio del mundo? Aun los defectos de los ministros del Señor, ¿sabéis enmarcarlos en un clima de aprecio y estima?

¿Estáis dispuestos a entregar a la Iglesia algunos de vuestros hijos o hijas, en el caso de que alguno de ellos desee consagrarse al Señor, aun con sacrificio de vuestra parte?

¿Estáis preparados para fomentar la posible vocación de un hijo o hija vuestros?

¿Confiáis, amáis y ayudáis al Seminario y a los noviciados? ¿Cómo se manifiesta vuestra confianza y aprecio por estas instituciones de la Iglesia?

¿Os acordáis en vuestra oración familiar del problema grave y universal de las vocaciones que también afecta a nuestra Iglesia local?

Que el Señor Jesús, nuestro Pastor bueno, con su gracia os haga a todos muy sensibles y muy responsables en esta hora, más que nunca la hora de las grandes llamadas y que ha de ser también, por voluntad y generosidad de todos, la hora de las grandes entregas.

Con mi afectuosa bendición,

✠ MIGUEL, Obispo de Menorca

Menorca, 30 de abril de 1974.

COMISION EPISCOPAL DE ENSEÑANZA Y EDUCACION RELIGIOSA

TEXTOS ESCOLARES DE FORMACION RELIGIOSA

Comunicado de la Comisión Episcopal de Enseñanza y Educación Religiosa

1. En la vigésima Asamblea Plenaria del Episcopado Español celebrada del 17 al 22 de junio de 1974, la Comisión Episcopal de Enseñanza y Educación Religiosa dio cuenta a los señores Obispos del cumplimiento del encargo recibido de la anterior Asamblea Plenaria, en orden a preparar una información esclarecedora de la fiabilidad doctrinal que pudieran merecer los textos escolares destinados a la enseñanza religiosa en el país.

2. La Asamblea Plenaria aceptó el dictamen general de la Comisión Episcopal de Enseñanza, quedando ésta encargada oficialmente, tras votación secreta de los señores Obispos, de lo siguiente: a) hacer público un juicio valorativo orientador sobre la cuestión; b) comunicar a los organismos diocesanos el elenco de aquellos textos que han merecido dictamen favorable; y c) establecer diálogo directo y previo con los autores y editores de obras que hayan obtenido dictamen negativo, en orden a pedirles la incorporación de las enmiendas procedentes.

3. La valoración del conjunto de obras examinadas ha sido la siguiente: la inmensa mayoría de textos han merecido una fundamental fiabilidad doctrinal, según el criterio de esta Comisión Episcopal, y las objeciones de menor relieve que podrían hacerse a algunos de ellos desde diversos aspectos, principalmente pedagógicos, no invalidan su esencial seguridad doctrinal.

4. Existe, sin embargo, otro grupo minoritario de textos que merecen objeciones de mayor entidad doctrinal y pedagógica:

a) Una buena parte de estos textos son obras destinadas a planes de estudio de Enseñanza Media en vías de extinción que fueron elaboradas hace bastantes años, resultando ahora dichas obras obviamente desfasadas respecto al Magisterio actual de la Iglesia. Los Obispos, en votación sobre este punto, consideraron que tales deficiencias no eran suficientes como para decidir la no utilización de dichos textos durante el breve período en que subsistirán los referidos planes de estudio.

b) Asimismo, entre las obras destinadas a nuevos planes de estudio y que, a juicio de la Comisión Episcopal de Enseñanza, contienen sobresalientes imprecisiones y equivocidades, las hay de dos tipos: las que aparecen gravemente desfasadas e inadaptadas a las exigencias del Magisterio actual de la Iglesia y las que, en su intento de adaptación, caen en formulaciones imprecisas y no maduras o en carencias y exposiciones temáticas no aceptables. Sobre todos estos textos destinados a nuevos planes de estudio, la Comisión Episcopal ha iniciado, como ya se dice anteriormente, relación directa con sus autores y editores sugiriéndoles enmiendas concretas a los textos.

5. La Comisión Episcopal de Enseñanza y Educación Religiosa ha enviado a los señores Obispos de España relación detallada de los libros de texto que le han merecido dictamen positivo. Con ello cumple solamente un servicio orientador, ya que la calificación definitiva para el uso local corresponde a la Jerarquía diocesana, la cual decidirá lo que proceda respecto a la autorización de textos religiosos para su empleo en los centros docentes de su jurisdicción pastoral.

6. Por último, la Comisión Episcopal de Enseñanza y Educación Religiosa, al prestar esta colaboración a toda la Jerarquía de la Iglesia, para el mejor cumplimiento de la grave responsabilidad episcopal sobre lo que concierne a la educación en la fe, reitera públicamente su voluntad de colaborar de manera positiva con quienes, como autores y editores, contribuyen de modo decisivo a la formación de los creyentes; con los profesores y educadores religiosos, cuya actuación docente, testimonio de fe y vinculación a la Iglesia trascienden con mucho en importancia a las calidades de los textos y material didáctico que se puedan emplear; con los padres de familia y los sacerdotes que desean, con todo derecho, para los más jóvenes unas enseñanzas fieles al Evangelio y al Magisterio de la Iglesia.

La trascendencia y delicadeza de esta tarea exigen de todos un clima de confianza y de escucha mutuas y de respeto y aceptación de la responsabilidad de los pastores en la Iglesia, evitando por nuestra parte la falta de calidad doctrinal y pedagógica en los instrumentos educativos, y por otra parte, tergiversaciones y campañas sistemáticas que escandalizan y dañan a los fieles.

Madrid, 1 de julio de 1974.

MAGISTERIO EPISCOPAL

SELECCIO DEL PARLAMENT DEL CARDENAL-ARQUEBISBE DE BARCELONA «L'US DEL PROPI IDIOMA A LA SAGRADA LITURGIA»

El diumenge, dia 5 de maig, es celebraren els Jocs Florals de Barcelona de 1974 (any CXVI de llur celebració pública), al Saló de Cent de l'Ajuntament de la Ciutat. El Cardenal-Arquebisbe, doctor Narcís Jubany, actuà de mantenedor i pronuncià el pregó.

«No deixa de ser providencial la meua presència entre vosaltres en l'escaiença de presidir, únicament per gentileza del Consistori, els Jocs Florals de Barcelona. No pas poques figures eclesials —jeràrquiques o no— han ocupat abans aquesta mateixa presidència: des del recordat bisbe Carselade de Perpinyà fins al gran bisbe Torras i Bages, passant per persones tan sobresortints en la vida cultural i eclesiàstica del nostre poble, com ho foren, per exemple, Mn. Collell, Mn. Costa i Llobera, l'abat Marcet, Mn. Verdaguer, el Dr. Carreras, el bisbe Morgades i l'arquebisbe López Pelàez. En realitat el primer lema d'aquesta antiga i honorable institució de poesia no és altre que el de la fe. I la fe és la primera de les virtuts teològals i és també, de fet, l'autèntic sentit de la vida, do de Déu immerescut per part nostra.

* * *

Aquesta perspectiva de la Paraula ens porta, com de la mà, a donar una ullada vers el sentit d'utilització del propi idioma en l'oració dirigida a Déu i sobretot en la sagrada litúrgia. Aleshores la llengua esdevé instrument d'expressió del que hi ha més pregó a l'ànima, del món interior de l'home, de la força de la seva sensibilitat que sent la necessitat de comunicar-se. En les relacions íntimes de l'home amb Déu, aquesta sensibilitat s'afina i l'home esdevé sobrehome, que diria en Maragall. El bisbe Torras, en parlar-nos de la pregària del cristià en llengua vernacla, escriu aquestes paraules: "L'oració cristiana és més del cor que de la boca, és un moviment de l'esperit, una operació de l'ànima, per lo qual son vestit, això és la manifestació d'ella, deu ésser el més lleuger possible perquè no impedeixi cap de sos moviments naturals ni destorbi ses hermoses formes. L'oració,

en llengua estrangera, doncs, sempre serà freda; podrà vestir-se de paraules elegants, és a dir, podrà tenir les condicions amb que el Sagrat Evangeli caracteritza a l'oració dels gentils, l'elegància i prolixitat, mes com ella també serà purament exterior, no serà la senzilla i pura paraula del cor amb què Jesucrist ens ensenya d'orar".

L'Església, amb una intuïció admirable que li ve de l'Esperit, "donador de tot do perfecte", segons Sant Pau, i del do de llengües, ha defensat sempre el dret i la dignitat de la llengua del poble per a parlar amb Déu. Però ha estat el Concili Vaticà II, qui ho ha captat directament en donar instruccions avinents per introduir l'ús de les llengües vernacles a la litúrgia. El Concili no s'ha limitat a la vindicació dels drets de l'home, pel que fa referència a la seva vida privada i íntima: ha legislat clarament sobre la que podria anomenar-se "pregària social del Poble de Déu".

Era necessària l'edificació i arrelament de l'Església en totes les classes socials. L'argument més sòlid l'havia donat Pius XII en la seva encíclica "Mediator Dei". El pontífex recordava el conegut aforisme de "lex orandi est lex credenti" i el col·locava paral·lel amb el seu contrari: "lex credendi est lex orandi". Per això, si la pregària assenyala el camí de la fe i n'és alhora una expressió privilegiada, es fa indispensable que es manifesti públicament mitjançant la llengua viva pròpia. Quan el Poble de Déu es reuneix per pregar, el món de l'esperit —que és el món de la fe— cal que esdevingui una realitat viva i operant.

El bisbe Torras es fonamentava precisament en aquestes argumentacions, quan recomanava amb tanta insistència el res del sant rosari, que ell anomenava "la fe senzilla, pura i altíssima litúrgia popular". Volia assolir una pregària pública i autèntica del poble, en una devoció que, si és venerable per la seva naturalesa i la seva història, no aconsegueix pas el cim de la litúrgia pròpiament dita. Escolteu els raonaments del gran bisbe: "la llengua llatina deixava d'ésser coneguda i parlada pel poble, els laics no l'entenien, i de consegüent, la sagrada litúrgia amb què els cristians alabaven a Déu i li donaven culte, era més difícil d'ésser compresa, almenys per la generalitat; els grans misteris cristians restaven així desconeguts; i de consegüent, l'esperit de pietat, l'oració, la comunicació del comú dels cristians amb son Déu i Senyor es feia difícil". Per això concluïa el gran bisbe que "la pràctica del sant rosari... té visiblement un caràcter providencial".

Poc podia pas pensar el bisbe Torras que cinquanta anys després de la seva mort, l'Església havia d'introduir solemnement les llengües vernacles en els actes litúrgics; que el poble participaria plenament, amb la mateixa llengua amb la qual parla, en la celebració dels sagrats misteris; que l'ús dels salms i càntics per part del poble ja no esdevindria difícil ni impossible; que el poble podria participar directament en les pregàries litúrgiques, que són, segons deia ell mateix, l'expressió més pròpia i sublim de les relacions de l'home amb son Déu i Senyor... l'aliment més exquisit de tots els esperits més escollits del nostre llinatge».

* * *

L'Església del Crist, no solament per imperatius de justícia, accepta totes les llengües, sinó que, per deure pastoral, comprèn, amb realitat indiscutible, que la llengua vernacle o materna és el mitjà més expedit per a arribar al fons de les ànimes i el conducte normal per on aquestes manifesten, expressen espontàniament, els seus sentiments més íntims.

La Constitució Conciliar parla de llengua vernacle i no de llengua oficial, i la Conferència episcopal espanyola, l'abril de 1964, va especificar que per llengua vernacle calia entendre la parlada: castellana, catalana, basca o gallega. I la Sagrada Congregació de Ritus, a la seva Instrucció per a l'aplicació de la Constitució sobre Litúrgia confirma aquest principi en afirmar: «A les nacions on es parlin diverses llengües, es faran traduccions a cadascuna d'elles i se sotmetran a l'examen especial dels bisbes interessats».

Segons les actes del **Consilium ad exsequendam constitutionem de sacra liturgia**, esmenta, en el sumari de decrets del 25 d'abril de 1964 al 13 d'abril de 1965, i pertocant a Catalunya, que «aprova l'ús de la llengua catalana en els límits establerts per a l'Espanya, i s'autoritzen els textos continguts en els petits missals que utilitzen els fidels, i pels ritus del Baptisme i de la Unció dels malalts».

I nosaltres, els prelats de la Conferència Episcopal tarraconense, ens hem afanyat a proporcionar a tot el poble cristià de la nostra terra les versions adients per a una complerta i total participació en la litúrgia.

Malgrat que l'Església a Catalunya ha sofert molt durant la guerra civil i en foren víctimes centenars de sacerdots i alguns bisbes foren immolats durant la revolució, aquella s'ha anat tornant cada vegada més viva i conscient, més pastoral i més compromesa en l'evangelització a tot risc. Església jove, militant i conciliar. Es, ja, una regeneració i vitalització autènticament evangèlica.

* * *

No és pas inútil remarcar que l'Església a Catalunya ha fet un gran servei a la cultura, introduint la llengua vernacle en la litúrgia. Efectivament, quan no eren massa nombroses les obres literàries —sobretot populars—, que veien la llum pública en la llengua del país, sorgí forta i potent la veu del poble que, en la missa i en les celebracions litúrgiques, pregava i cantava en català. Avui que moltes escoles malhauradament ignoren l'existència de la llengua nadiua —tot i que les noves disposicions legals semblen més sensibles a que cal superar aquesta situació—, els temples són un veritable forar de culte i educació religiosa en la llengua materna. Es clar, però, que un fenomen nou ha fet acte de presència en la nostra història: l'existència de milers d'immigrants, que vénen a la nostra terra per trobar-hi un lloc de treball, portant la llengua i els valors culturals i socials dels pobles d'on provenen. Els nostres preveres s'esforcen per atendre'ls pastoralment, amb la finalitat de parar-los al cor amb la llengua que els és pròpia. L'Església, però —com és de llei—, no renúncia, sinó que fomenta l'ús de la llengua catalana en els actes litúrgics, perquè ella constitueix el patrimoni més noble i sobresortint de la nostra regió, reflecteix la situació cultural dels seus fills i expressa amb

sublim eloqüència llurs sentiments més íntims. I amb tot això l'Església no fa cap mena de política: simplement reconeix i promou els valors naturals que Déu ha posat en la nostra manera de ser. Ací serà bo fer esment de les paraules que el bisbe Torras i Bages dirigí al Ministre d'Instrucció Pública el dia 27 de novembre de 1902, sobre l'ensenyament del catecisme a les escoles: «tenga V. E. por seguro que la enseñanza de la doctrina cristiana en nuestra lengua materna no sólo no constituye ningún peligro para España, sino que, al revés, es el más firme de todos los apoyos para el orden social, porque es la garantía de que las verdades del Evangelio penetran de veras en el espíritu y en el corazón de los niños que hablan y piensan en catalán, porque ésta es su lengua natural y propia». No és veritat que això que es dit sobre l'ensenyament del catecisme en català és vàlid també pel que fa a l'ús de la llengua vernacla en la litúrgia?

L'Església, per tant, a casa nostra, fa un gran servei al poble, tant en l'ordre eclesial i ciutadà, com en l'ordre social i públic.

Ningú dubtarà que les llengües vives queden enriquides per les decisions de l'Església. Pel que fa a la nostra terra, les noves versions litúrgiques eixamplen l'horitzó de la llengua catalana: pel que són i valen per si mateixes, per la seva entrada en el culte públic de l'Església i pel seu servei a la fe cristiana.

Ara la llengua sagrada del poble, que en català prega i canta en la litúrgia, participant així plenament en els misteris més elevats de la nostra religió, és un fet que sorprèn i meravella alhora. Heus ací un dels fruits més esplendorosos del Concili Vaticà II.

* * *

Torras i Bages afirma que «el seu ministeri recolza en una Paraula, en el Verb de Déu, i tots els seus esforços s'encaminen a sentir el ressó d'aquesta eterna paraula en totes les direccions de la vida». L'Església, a través del seu cos espiritual, fa sentir el missatge del Crist amb llibertat, car, com diu l'apòstol sant Pau a la segona lletra a Timoteu: «...per a la Paraula de Déu no hi ha presons que valguin». «La llengua que s'aprèn primer —diu John Saer— és l'instrument amb què es desenrotlla la personalitat. Es la llengua de l'emoció, del coneixement i de l'esforç. Forma un teixit mental; pot ser llançada fora de la consciència, però mai del jo subconscient».

Per això afirma la UNESCO: «La llengua és un fenomen físic, social i cultural que reflecteix íntimament la fisiologia, la psicologia, la situació social i la cultura de l'individu que se'n serveix».

L'aplicació, per tant, del que mana el Concili sobre l'ús de la llengua vernacla a les celebracions litúrgiques implica necessàriament que a les escoles primàries de les nostres diòcesis catalanes s'ensenyin en català no tan sols el Catecisme i les oracions —cosa que no es compleix encara—, sinó també les respostes de l'Ordinari de la Missa. Vénen a posta els mots de Sant Pau en la primera epístola als de Corint: «Si jo reso en llenguatge arcà, el meu esperit prou que resa, però el meu enteniment no en treu cap profit».

I per això el sentit de la institució dels Jocs Florals no és altre que el culte i l'enaltiment de la llengua catalana en el bell dir —gaia ciència— i en el sentir viu i pregon de les coses, tant en l'espectacle que ens entra pels sentits com en el del paisatge; a fi de comptes, la realitat i la perdurabilitat del **pus bell catalanesc del món**.

Aquesta realitat indiscutible de la vitalitat cultural del nostre poble no fa més que empeltar-se, com una branca a l'arbre, en la simfonia de lloança universal, en la força evocadora del salm del profeta, que clou la doxologia de tot el salteri: **que lloï el Senyor tot el que respira** (salm 150, 6), i en el versicle del pla de salvació del món que exhala l'Apocalipsi (10, 12), i que diu: **gent de tota tribu, llengua, poble i nació**. Poetes-profetes, poble de Déu en el cercle de les llengües de foc de Pentecostès, espurnes de la llum de Déu i en la flama de la Paraula, que és esperit i vida, rel de la fe, i, per tant, de poesia, i lloant-lo **cada un de nosaltres en la nostra pròpia llengua nativa** (Fets dels Apòstols, 2, 8).

REFLEXIO-RESUM A PARTIR DE L'ENCUESTA

Recordamos dos normas generales establecidas por el Concilio Vaticano II: “La reglamentación de la Sagrada Liturgia es de la competencia exclusiva de la autoridad eclesiástica; ésta reside en la Sede Apostólica y, en la medida que determine la ley, en el obispo”; y “nadie, aunque sea sacerdote añada, quite o cambie cosa alguna por iniciativa propia en la Liturgia”.

Por otra parte, el mismo Concilio ha mandado que “no se introduzcan innovaciones si no lo exige una utilidad verdadera y cierta de la Iglesia”.

OBISPADO

CONSELL DIOCESANA DE PASTORAL

A fi de preparar la III sessió plenària del Consell Diocesà de Pastoral, es va enviar a tots els membres que el formen una **reflexió-resum** sobre els resultats de l'enquesta realitzada a partir de la II sessió plenària, les contestacions a l'enquesta (com a material de treball) i un esquema de treball per a la tercera sessió, que va tenir lloc el dissabte, dia 25 de maig, a la Casa de l'Església de Ciutadella.

REFLEXIO-RESUM A PARTIR DE L'ENQUESTA

Una visió general de les respostes que s'han donat reflexa el pluralisme que existeix a la nostra diòcesi i la necessitat d'un camí de integració de mentalitats, ideologies, d'accions pastorals aïllades i amb una vigència dins el propi àmbit.

El Consell de Pastoral, com element integrador de l'acció pastoral diocesana, necessita mantenir al seu si aquestes diverses tendències a fi de respondre al moment actual de la nostra diòcesi i realitzar la seva unitat.

1. Unanimitat de cara als objectius prioritaris

Si hi ha que subratllar els punts d'interès que mantenen una unanimitat en les respostes i que sembla que responen en què vivim, es poden assenyalar:

a) La idea, contingut i realitat de l'acció evangelitzadora de la nostra Església local, havent un buit entre els projectes i les realitzacions, en el sentit de que l'acció evangelitzadora —com acció prioritària dins la pastoral— encara no està en el cor de tot el que feim.

b) Una acció realment interessant per l'experiència que es té des de fa uns anys és la pastoral catequètica, duita a terme concretament a les parròquies i a algun centre.

c) La sacramentalització permaneix bastant desconectada de tota aquesta

pastoral evangelitzadora i catequètica, quan hauria de partir essencialment d'ella. No hi ha en aquest aspecte una relació definida entre fe i sacrament degut a la quantitat de factors socials que encara tenen la seva influència.

d) La realitat fe-política i les qüestions de compromís temporal també adquireixen una especial importància per la nova mentalitat bastant unificada (en alguns aspectes totalment) que reflexa el Consell de Pastoral. Les divergències pot ser comencen a l'hora de jutjar casos concrets.

e) Hi ha un punt que sembla un tant negatiu a pesar de que es parla molt de la integració del seglar en la pastoral, i és que totes les qüestions encara mantenen un marcat sabor clerical: tot i que hi ha hagut un avanç, la consciència del seglar a tenir dins l'Església la seva pròpia responsabilitat i personalitat, encara no és un fet general.

2. Realitzar pràcticament una pastoral missionera

El moment d'ara sembla que necessita d'una revisió detallada de molts aspectes de la nostra pastoral i d'una planificació concreta animada per la dimensió missionera com a base de tot plantejament i actuació. Aquest treball dur, però avui indispensable, es fa un tant urgent en aquests moments en què presenta tanta ambigüetat un règim de cristiandat, com el que encara tenim i vivim.

En aquest sentit és important recordar el número 8 de les conclusions de les Jornades de reflexió pastoral de Cala Blanes celebrades l'any 1969: «Vemos que la comunidad cristiana no debe vivir para sí misma. Es fundamental en ella la apertura misionera. Para ello se nos impone una constante atención a los signos de los tiempos. Descubrimos estos signos como puertas abiertas al Evangelio: un mayor sentimiento de justicia y libertad en todos los niveles; ansias de promoción cultural; insatisfacción ante aspectos anacrónicos de la Iglesia; una mayor autenticidad religiosa; la supervivencia de los valores familiares; el desarraigo de ciertos grupos sociales, una mayor sensibilidad ante el hambre y la guerra en el mundo».

Seguint amb aquesta mateixa idea, les paraules del Bisbe en la sessió de constitució del Consell: «Aquesta mateixa actitud de comunió que impulsa la consciència de corresponsabilitat que tot batiat ha de tenir, ens ha de moure a donar un pas decisiu i compromés: el pas d'una pastoral de «cristiandat» a una pastoral «missionera».

3. Necessitat d'unes línies concretes d'acció

D'aquesta realitat analitzada, dels esforços que s'estan fent en molts sectors de la nostra diòcesi i de moltes iniciatives que no tenen acollida, dels indicadors que ens presenta l'estudi sociològic, etc., no es fa difícil una conclusió: la necessitat d'elaborar unes línies concretes d'acció pastoral que mostrin uns objectius prioritaris i que suposin un esforç comú a partir del judici i la discussió del Consell de Pastoral.

Assenyalar i proposar aquestes línies d'acció pastoral suposa la responsabilitat de comprometer-s'hi amb accions concretes cadascú dins l'ambient o sector on treballa. En aquest sentit es poden tenir presents les qüestions que el Consell va trobar com a més urgents a tractar i de les que se'n va parlar a la primera sessió plenària, o es poden sotmetre a una nova revisió: a) pastoral de joventut, b) pastoral de sagraments, c) vocacions i Seminari, d) catequesi d'adults. Hi ha que tenir en compte sobre alguns d'aquests punts els acords del Consell de Presbiteri sobre Pastoral de Joventut i Vocacions en la sessió del mes de febrer d'aquest any.

Un altre document bàsic per a la reflexió és la carta pastoral que el nostre Bisbe ha publicat amb motiu de l'any Sant, on després de descriure la realitat socio-religiosa de la nostra diòcesi, ofereix 20 punts d'orientacions pastorals.

III SESSIO DEL CONSELL DE PASTORAL (25 de maig de 1974)

La sessió d'estudi i treball que va tenir lloc a finals de maig, a la que van assistir quasi la totalitat dels membres que formen el nostre Consell Diocesà de Pastoral, va tenir com a punt central de reflexió seguint el treball ja començat en la sessió anterior: «la promoció d'una pastoral missionera». Més que d'un tema en concret, es tracte d'una orientació general que obeeix a una necessitat: la projecció d'una línia unitària en la nostra pastoral diocesana.

Hi ha un fet que preocupa: ens trobem immersos en una espècie de societat cristiana massificada que no afavoreix l'aprofundiment personal i comunitari de la fe, perquè ha quedat totalment absorbida pel ritme paral·lel d'una societat que també es presenta massificadora. Optar per una pastoral missionera i decidir-se per la seva promoció suposa rompre amb aquests motllos de massificació i presentar l'Evangeli de Jesús a fi de que agafi tota la nostra realitat humana sense falses aliances i lliure de pressions socials.

La nostra diòcesi de Menorca no es troba fora d'aquesta influència general i viu en alguns dels seus sectors un tipus de cristianisme que no ha interioritzat la fe ni ha descobert la necessitat de compartir-la comunitàriament. Promocionar una pastoral missionera significa plantejar la prioritat i la urgència d'una acció evangelitzadora en els nostres ambients, precisament per a rompre els motllos d'un tipus de cristianisme ja caducat. Aquesta acció evangelitzadora comprèn tota la persona i tracta de predisposar-la per a l'acceptació del missatge de Crist i ulterior aprofundiment a través de la vida.

Degut a la situació existent i al fet social de l'assistència més o menys massiva a les celebracions dominicals de l'Eucaristia, se planteja la necessitat d'una predicació en la mateixa línia assenyalada, ja que es constata una inadequació entre la intenció i el llenguatge del que predica i la situació i la problemàtica del

qui escolta; per això es demana que la predicació, i concretament les homilies, estiguin més lligades al poble i a la situació concreta en què viu, a fi de que hi hagi una relació més clara entre la Paraula de Déu i la vida del creient. Una solució que s'apunta és que, tant per part del qui ha de transmetre el missatge, com per part del qui l'ha de rebre, s'hagi optat per crear un clima de pregària i, si és possible, plantejar un o més interrogants a fi de facilitar la reflexió personal, sempre necessària després de l'homilia.

Tot això ens porta a seguir treballant en la promoció de nous mètodes que facilitin de cada vegada més una major participació per part de tots, ja sigui a partir d'un estudi i preparació conjunta o de la conscienciació d'una sèrie de responsabilitats que hi ha que assumir i portar a terme en la seva realització.

Són punts de partida vàlids per aquesta acció evangelitzadora els petits grups i comunitats que han seguit un procés de mentalització i profundització en la fe i que intenten viure-la amb un compromís personal i comunitari en l'Església. Hi ha que insistir en la necessitat d'una constant revisió a la llum de l'Evangelí sobre l'acció que es vol dur a terme; sobretot per a veure si aquesta actuació afavoreix encara una línia tradicional de cristiandat, o si s'ha optat pràcticament per una línia d'acció evangelitzadora, lo qual suposa també una revisió de tots els organismes apostòlics, associacions, moviments, etc., que hi ha a la nostra diòcesi.

Aquest camí proposat ens dóna la oportunitat de reflexionar sobre la nostra opció personal de fe i la seva vivència comunitària. Ens sentim integrats activament en la comunitat cristiana, en l'Església? Som conscients de la responsabilitat que tenim d'evangelitzar a través dels nostres gests, paraules, de la nostra mateixa vida?

En la pròxima sessió es tractarà la problemàtica que planteja avui a la nostra diòcesi la «sagramentalització».

Sebastià Taltavull Anglada

SECRETARIAT DIOCESA DE CATEQUESI

L'OBJECTIU DEL PASSAT CURS

Com s'havia proposat en la primera reunió que va tenir el curs passat el nostre Secretariat Diocesà, s'ha intentat dur a terme l'objectiu assenyalat per al curs 73-74, centrat en un treball de conjunt entre les comunitats parroquials i els religiosos i religioses. Un objectiu que no volia ser pretensions, sinó més bé de fons, més de cara a un treball silenciós i personal de reconciliació i de revisió interior com a base necessària per a una major intercomunicació entre tots els qui treballem en la catequesi, ja sigui en els col·legis o en les parròquies.

Per a realitzar-ho d'una manera concreta, el Secretariat Diocesà de Catequesi va convidar als capellans, religiosos i religioses a unes jornades de convivència que es va fer al Seminari.

La primera, en el mes de novembre, va ser una sessió d'estudi sobre la «catequesi i la seva problemàtica», una reflexió a partir de les conclusions de les jornades de revisió de l'any anterior. A través d'un clima serè de recerca, treballant una enquesta en petits grups, es va dialogar sobre els següents conceptes:

1. Informació religiosa.
2. Formació cristiana.
3. Educació en la fe, estudiant qui són els responsables de cada un d'aquests nivells i les possibles interferències.

En la posada en comú es va constatar el desig de tots de treballar per aconseguir una unitat de criteris a partir dels esforços que cadascú realitza en el lloc de la pròpia responsabilitat i la necessitat de conèixer-nos i tractar-nos més.

La segona trobada va tenir lloc el mes de març i es va centrar sobre el tema «Reconciliació i dinàmica pastoral». L'assistència va ser més nombrosa que en la primera trobada i la temàtica va interessar molt a la gent. Va dirigir la trobada el P. Serramona, de l'Oratori de Sant Felip Neri, de Barcelona. La trobada va començar amb la pregària comunitària de Laudes, seguida de la introducció al tema i la reflexió personal sobre la Paraula de Déu i les preguntes suggerides pel P. Serramona. El treball dels diferents grups es va centrar en l'aportació al grup de les «vivències» de la reflexió personal.

Va participar també a la trobada el Sr. Bisbe i la presidenta i secretaria de la Confer femení. Amb la pregària comunitària de Vespres i l'Eucaristia es va donar per acabada la trobada, havent experimentat el goig i la necessitat de continuar aquest treball de recerca realitzat en comú.

BREU RESUM DEL TEMA EXPOSAT PEL P. SERRAMONA «RECONCILIACIO I DINAMICA PASTORAL»

1. **Les nostres situacions de vida:** afrontar les nostres situacions de vida, conflictives o no, que deriven del treball pastoral en la situació eclesial d'avui. Pot donar raó d'aquestes situacions l'evolució pastoral de la que hem estat objecte des de l'any 40, passant pel nacional-catolicisme de la post-guerra, la consolidació i transformació a partir dels anys 50, el progrés econòmic i la crisi dels anys 60, fins la crisi de les institucions i tot el que vivim des de l'any 70. A partir d'aquí el plantejament de la situació actual de la pastoral i el ministeri que té unes causes i unes conseqüències. **Causes**, com la dependència històrica de l'Església i l'Estat, el distanciament de la realitat, un llenguatge teològic desfaçat, l'aliança pasiva o activa amb el poder i el diner, la pròpia seguretat, la falta d'instruments pastorals adequats... **Conseqüències**, en lo pastoral, com la inhibició, la deserció, la dispersió, l'anarquia; i en lo personal, la frustració, la decepció, la por, la crisi d'identitat.

2. **Deixem-nos jutjar per l'Evangelí:** un deixar-se mirar pel Senyor. La conversió a l'Evangelí, la reconciliació amb l'opció ministerial i el carisme religiós, la comunió amb el sagrament del pla de Déu que és l'home i la història. El compliment del propi ministeri (1 i 2 Tim), un ministeri que és de reconciliació (2 Cor 5, 16-21).

3. **Recerca d'unes actituds fonamentals:** fidelitat al misteri de Déu, que equival a pregària, a silenci interior fet diàleg amb el qui és absolutament l'Altre; coherència pastoral que suposa estudi, revisió, anàlisi, creativitat, imaginació; sentit de festa i lluita que no són més que l'expressió aproximada de la gran paradoxa de la nostra fe: mort i vida, creu i Pasqua.

REUNIO DEL SECRETARIAT

El passat dia 8 de juliol es va fer la reunió del Secretariat que es va centrar sobre els següents punts: 1. Revisió del passat curs i de l'objectiu que ens vam proposar. 2. Trobades de capellans-religiosos-religioses i de catequistes. 3. Planificació per al pròxim curs i objectiu. 4. Economia i reorganització material del Secretariat.

A partir del que ens vam proposar, hem aconseguit parcialment l'objectiu. S'ha de caminar encara molt de cara a una integració més real entre els religiosos i els capellans, especialment en algun sector concret. Amb tot, les diferents trobades que s'han fet han estat molt positives per als qui hi han participat, lo que ens mou a continuar aquests contactes.

De cara a la planificació per al pròxim curs hem detallat els següents punts: intensificar a nivell d'arxiprestat tot el que hem anat fent en catequesi a nivell diocesà (reunions de capellans-religiosos-religioses per a estudiar la problemàtica concreta de cada zona i evitar que un tipus de problemes concrets d'un lloc acaparin tota l'activitat d'altres; les reunions diocesanes poden tenir més sentit). Les trobades de catequistes continuarien com l'any passat.

Sense oblidar tot el conjunt de l'activitat catequètica i la prioritat d'un esforç continuat de cara als adults, s'ha pensat —com es va parlar ja en la reunió de capellans (24-5-74)— intensificar el nostre interès de cara al món adolescent i juvenil, estudiant a fons la seva realitat. Per això, i després de la deguda preparació, tindrà lloc a principis de setembre una trobada per estudiar-ho conjuntament. Es va parlar, també, de l'aspecte vocacional i missioner de les nostres catequesis: va quedar concretat que en els programes que es donen a principi de curs hi hauria una orientació indicativa i bibliogràfica en torn d'aquells temes que hi facin una referència especial.

El punt de l'economia no està del tot solucionat; s'ha pensat fer un estudi conjunt amb la Junta econòmica, ja que degut a la quantitat de material i demés hi ha bastant de moviment. Finalment, un poc de reorganització del Secretariat en orde a arxiu i hores de treball a fi de poder atendre millor a tots.

III TROBADA DIOCESANA DE CATEQUISTES. CURS 1973-74

Es va fer en el Centre parroquial d'Es Castell. El tema anunciat era: «Religiositat i realitat cristiana a Menorca», «valors i contravalors a tenir en compte per a l'actuació catequètica». Se'ns va recomenar abans la lectura de la Carta Pastoral del Sr. Bisbe sobre l'Any Sant. Mn. Pere Comella va fer l'exposició del tema, indicant les diferents formes de classificar a la gent. Va acabar amb un extens comentari sobre els distints grups de religiositat que senyala el Bisbe en la seva carta pastoral, insistint en què la catequesi suposa l'acció directa i responsable

de la família i del Col·legi; no podem oblidar tampoc —va dir— una bona dinàmica de grup que procura una autèntica relació entre catequista i catequitzant.

Les qüestions formulades: 1. De quina manera procurem que les nostres catequesis siguin camins per anar de cara a una religiositat cristiana? 2. Vivim un moment de canvi social accelerat, podríem pronosticar i anunciar vers quin tipus de religiositat s'encaminen els ambients en què treballem? 3. Existeix una línia unitària entre les nostres catequesi i les altres institucions de l'Església de Menorca?

MES DE EJERCICIOS A SACERDOTES Y RELIGIOSOS

Del 1 al 27 de septiembre se practicará el MES de ejercicios para sacerdotes y religiosos en BARCELONA ("Casa S. Ignacio"), Doctor Amigant, 32 (Sarriá) Barcelona-17. Tel. 203 88 62.

Directores:

A. Muntané, S. I.

A. M. Tortras, S. I.

Es indispensable la aportación de la BIBLIA (los documentos Conciliares los proporciona la Casa a los ejercitantes).

INFORMACION DIOCESANA

I. CRONICA DIOCESANA

Actividades del Obispo

ABRIL

1. Audiencias en Mahón.
Celebra la Santa Misa en el Colegio «Virgen de Gracia», de Mahón, y bendice el nuevo sagrario.
2. En Mercadal expone en una conferencia los objetivos del Año Santo.
3. Visita familia de una obrera fallecida en accidente laboral (peninsulares).
Por la noche, en la residencia episcopal, preside la reunión del nuevo Secretariado diocesano de la Familia.
6. Asiste a una reunión de la nueva Junta de la Casa de la Iglesia (O.A.R.) de Ciutadella.
7. Domingo de Ramos. Celebra los oficios propios del día en San Francisco y en la Catedral.
8. Asiste a la Misa en sufragio del Presidente de la República francesa.
10. Por la tarde, en la Catedral, preside la solemne Misa Crismal.
11. Jueves Santo. Oficia la Cena del Señor y lavatorio de pies al clero en la Catedral.
12. Viernes Santo: Acción Litúrgica en la Catedral. Preside procesión del silencio.
13. Sábado Santo: Solemne Vigilia Pascual en la Catedral.
14. Misa concelebrada en la Catedral.
Misa vespertina en Mahón.
15. Peregrinación del Arciprestazgo del centro (Alayor) a la Catedral con motivo del Año Santo: Charla del Sr. Obispo en el salón de actos de la Casa de la Iglesia (O.A.R.) y Misa en la Catedral.
18. Reunión Comisión diocesana de Economía.
20. Se reúne con los superiores del Seminario Mayor y Menor.
21. Misa en la Catedral con motivo del Año Santo.
En la parroquia de San Luis confiere el ministerio del Acolitado.
22. Visita religiosas del Convento de la Consolación.

23. En Monte «El Toro» visita las obras y tiene una reunión con los «Amics d'El Toro».
Reunión con la Junta de Antiguos Alumnos Salesianos.
27. Recibe a un grupo de la Obra Cultural Balear.
Comisión diocesana de Economía.
28. Misa en la Catedral con motivo del Año Santo.
Recibe el Coro de San Luis.
Visita Convento de Santa Clara.
29. Audiencias en Mahón.
30. Celebra Misa exequial en la Catedral en sufragio de don Antonio Seguí.

MAYO

1. Visita obras Monte «El Toro».
Por la tarde, toma parte en los trabajos de la Jornada Catequética en Villacarlos. Celebra la Misa.
4. Con motivo de la Jornada Mundial de las Vocaciones celebra solemne Misa en la Catedral con asistencia de algunos grupos juveniles.
5. Fiesta de Ntra. Sra. de Monte «El Toro».
En el Santuario, preside la Asamblea del Pueblo de Dios. Misa concelebrada. Bendición de los campos. Bendición del nuevo convento de las Religiosas. Por la tarde, toma parte en un turno de oración por las vocaciones en el Monasterio de Santa Clara.
6. Audiencias en Mahón.
Visita SEBIME.
8. Solemnidad litúrgica de Ntra. Sra. de Monte «El Toro».
Reunión de sacerdotes en el «Casal d'El Toro».
10. Asiste, durante la mañana, en el Seminario Diocesano, a las sesiones de estudio sobre Catequesis de Adultos.
Por la tarde recibe a un grupo de Religiosas enfermeras.
11. Misa dominical en la Catedral con motivo del Año Santo.
12. Asiste a la Jornada de pastoral Familiar en Monte «El Toro». Celebra la Misa.
13. Audiencias en Mahón.
Reunión con la Junta Económica en Mahón.
14. En el Seminario se reúne con los alumnos del mismo y cena con ellos.
15. Misa en la Catedral con motivo del Año de Lestonac. Jornada de las Antiguas Alumnas de la Compañía de María.
Recibe, por la tarde, a los adolescentes que se preparan para la Confirmación (parroquia de la Catedral).
18. Celebra la Misa en el Santuario de Monte «El Toro». Inauguración de la nueva «Posada».
Reunión con el Consejo Pastoral Parroquial de Mercadal.

19. Jornada diocesana de Enfermos en Monte «El Toro». Misa y solemne unción comunitaria de enfermos.
Confirmación en la parroquia de Santa María de Mahón.
20. Audiencias en Mahón.
22. Consejo de Presbiterio.
Comisión diocesana de Economía.
Misa en la Catedral con motivo de una peregrinación jubilar.
23. Ascensión del Señor: Misa en Monte «El Toro».
Visita a los adolescentes que se preparan para la Confirmación en el «Casal d'El Toro» (parroquia de S. Antonio M.º Claret).
24. Reunión de la Comisión diocesana de Liturgia.
Reunión con el Patronato de la Emisora Diocesana.
25. Reunión del Consejo diocesano de Pastoral en la «Casa de la Iglesia» (O.A.R.).
Confirmaciones en la parroquia de S. Antonio M.º Claret.
Misa en la Catedral con motivo del Año Santo.
26. Jornada de peninsulares en Monte «El Toro». Celebración Eucarística.
Habla a un grupo de adolescentes que se preparan para la Confirmación en el «Casal d'El Toro» (parroquia de Mercadal).
Preside en Ciutadella la solemne procesión de María Auxiliadora, patrona de la ciudad.
27. Sale para Palma.
28. Visita teologado menorquín en Palma.
30. Reunión de la Conferencia Episcopal de la Archidiócesis Valenciana.

JUNIO

1. Llega de Palma.
Misa dominical en la Catedral con motivo del Año Santo.
2. Confirmaciones en Alayor.
Visita nuevo dispensario de las Religiosas Franciscanas de Alayor y las reformas realizadas en el Asilo municipal.
Por la tarde, Confirmaciones en la Catedral.
3. Confirmaciones en Mercadal.
Recibe a un grupo de adolescentes de San Clemente que han de recibir el sacramento de la Confirmación.
Confirmaciones en San Francisco de Ciutadella.
4. Confirmaciones en la parroquia de San Esteban.
5. Recibe un grupo de adolescentes que recibieron el sacramento de la Confirmación (parroquia de S. Francisco de Ciutadella).
Por la noche tiene una reunión con un equipo de matrimonios.
7. Recibe a un grupo de adolescentes de Ferreries que han de ser confirmados.
8. Confirmaciones en San Antonio M.º Claret (segundo turno).
Misa dominical en la Catedral con motivo del Año Santo.

9. Confirmaciones en San Clemente.
Confirmaciones en San Francisco de Mahón.
Visita en Monte «El Toro» a un grupo de matrimonios que tienen un encuentro conyugal.
10. Audiencias en Mahón.
Recibe a un grupo de adolescentes que han de ser confirmados (parroquia del Carmen y Santa Eulalia).
Por la noche asiste a una reunión de matrimonios en Mahón.
11. Recibe al Excmo. Sr. Gobernador Civil en su primera visita a Menorca, en su residencia episcopal y, posteriormente, en Monte «El Toro».
Recibe a un grupo de adolescentes que han de ser confirmados (parroquia de San Rafael).
12. Confirmaciones en la parroquia de la Concepción, de Mahón.
Confirmaciones en la parroquia de Ferreries.
13. Reunión con los «Amics d'El Toro» en el Santuario.
Por la tarde, Misa concelebrada y procesión, con motivo del Corpus Christi, en Ciutadella.
14. Se reúne con la Comisión diocesana del Clero.
15. Confirmaciones en la parroquia de San Rafael.
Misa dominical en la Catedral con motivo del Año Santo.
16. «Dia d'es Be»: recibe la comitiva de «Caixers».
Confirmaciones en Ferreries (segundo turno).
Por la tarde, Confirmaciones en San Cristóbal de Mitjorn Gran, y a continuación se reúne con los confirmados y con las religiosas de la localidad.
17. Sale para Madrid, vía Barcelona, para asistir a la XX Asamblea Plenaria de la Conferencia Episcopal Española.
22. Regresa de Madrid vía Barcelona.
23. Asiste a las vísperas de San Juan celebradas en la ermita de Sant Joan de Missa.
24. Fiesta de Sant Joan: Asiste a la «Missa dels Caixers» (Catedral) y a algunos actos de la fiesta.
28. Misa dominical en la Catedral con motivo del Año Santo.
29. En la iglesia de Santa Eulalia, de Mahón, Confirmaciones.
Visita Fraternidad Cristiana de Enfermos reunidos en Mahón.
Por la tarde asiste al concierto de órgano en la parroquia de Santa María, de Mahón, con motivo de la reciente restauración del mismo.
30. En la Casa de la Infancia, de Mahón, Misa con bautismo comunitario y primera Comunión.

JULIO

1. Empieza la tanda de Ejercicios Espirituales para el Clero en la Casa diocesana de «El Toro». El señor Obispo permanece en el Santuario durante toda la tanda y asiste a todos los actos.

6. Con Mons. Alfred Ancel visita la basílica paleocristiana de Son Bou. Misa dominical en la Catedral con motivo del Año Santo.
7. Celebra la Eucaristía para diversos grupos de peregrinos.
8. Reunión con el Secretariado Diocesano de Catequesis. Audiencias en Mahón.
9. Con motivo de la efemérides histórica de la invasión turca asiste a la Misa en la Catedral y a los actos programados en el Ayuntamiento.
13. Misa dominical en la Catedral con motivo del Año Santo.
15. Audiencias en Mahón. Se reúne con un grupo de católicos extranjeros residentes en la isla para preparar el «Día del Turista» (25 de agosto) y planificar la pastoral diocesana del turismo.

PEREGRINACION ARCIPRESTAL A LA CATEDRAL

El arciprestazgo del centro (que comprende Alayor, Mercadal, Ferreries, San Cristóbal y Fornells), el día 15 de abril, lunes de Pascua, peregrinó a la Catedral para ganar el Jubileo del Año Santo. Reunidos en el Salón O.A.R. de la Casa de la Iglesia de Ciudadela, asistieron los peregrinos a una charla que les dirigió el señor Obispo, sobre el tema central del Año Santo, «La renovación interior y reconciliación». A las 12 del mediodía participaron todos en la Catedral a la concelebración eucarística.

DOS NOUS CONSELLS PARROQUIALS

Es una nota de vitalitat per a les nostres comunitats cristianes el fet de que comptin de cada dia més amb seglars que es comprometen a participar activa i responsablement en les seves tasques pastorals. Ens ho demostra la constitució de dos nous consells parroquials de pastoral a **Mercadal** i a **Sant Lluís**, respectivament. El de Mercadal compta amb uns vint membres representants de tots els sectors i edats; s'ha fet totalment per elecció popular i prenent part tota la comunitat parroquial. El Consell parroquial de **Sant Lluís** ja fa casi un any que es reuneix i poc a poc s'ha anat consolidant. La participació dels seus membres no ha estat tant democràtica, però en el seu conjunt és representatiu; el componen unes deu persones. Ambdós consells parroquials es reuneixen cada mes.

JORNADES LITURGQUES PER ALS CAPELLANS

En dues ocasions per a reunir els capellans dels diferents arxiprestats, s'ha desplaçat expresament a la nostra diòcesi Mn. Pere Farnés, del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona per a un curset breu sobre els nous rituals dels Sagraments de la Penitència i Unció de malalts. En primer lloc, es va fer a Maó els dies 18 i 19 d'abril, on es van reunir els distints capellans d'aquesta zona; i a finals de maig, dia 31, per als altres a Ciutadella.

LA CASA DE L'ESGLÉSIA, DE CIUTADELLA (OAR)

Ja fa temps que es ve treballant en la reestructuració de la Casa de l'Església, de Ciutadella. Entorn d'aquest edifici, que en els anys 60 va començar un servei de cara a les distintes rames de l'Acció Catòlica, se presenten varies possibilitats que estan en estudi a fi de respondre a les necessitats actuals. Per aquest motiu, es tracta d'un plantejament nou. Els punts que estan en estudi són la finalitat i els objectius d'aquesta Casa en ordre a realitzar un servei d'Església, un plantejament de conjunt de tots els grups i associacions, etc., que hi radiquen, la unificació de l'organització i economia de les distintes entitats de tipus apostòlic i recreatiu... També diferents grups han sollicitat poder integrar-se a aquesta Casa de l'Església a fi de desenrotllar, des d'ella, la seva activitat específica. Hi queda molt de camí per fer i més si s'esperen resultats pràctics i immediats, però que pugui realitzar un autèntic servei, depèn de l'esforç de tots i del plantejament comunitari i revisió de totes les tasques que, com Església es vulguin dur a terme.

PASTORAL DE VOCACIONES. JORNADA MUNDIAL: 5 DE MAYO

El día 5 de mayo se celebró el Día Mundial de Oración por las Vocaciones. Con este motivo, nuestra diócesis una vez más tomó conciencia de este problema que afecta a toda la Iglesia, y de una manera especial a nuestras comunidades. Desde hacía varios meses se venía preparando esta Jornada mundial, no para centrar todos los esfuerzos en un día señalado, sino para avivar la responsabilidad de todos los diocesanos en torno a la pastoral vocacional como tarea perenne y continuada entre nosotros. En esta misma línea se preparó también el ya tradicional «Día del Seminario».

El tema de la pastoral vocacional se ha tratado en diversas reuniones de sacerdotes, sacando algunas conclusiones prácticas y una línea de acción bastante unificada a partir del estudio de la realidad concreta. Este tema también fue tratado ampliamente en una sesión del Consejo de Presbiterio juntamente con la pastoral juvenil.

Una de las conclusiones importantes a que se llegó en estas sesiones de estudio y diálogo fue —sin olvidar un trabajo concreto de sensibilización en las escuelas y en las catequesis de niños y adolescentes— orientar todo el esfuerzo hacia los adultos y comunidades cristianas. En este sentido, se ha intentado trabajar durante este año, con el propósito de un continuo estudio de la realidad y revisión constante de procedimientos y actitudes.

Como datos concretos de lo realizado este año, hay que señalar la Carta abierta de nuestro Obispo a las Familias cristianas de Menorca (que reproducimos íntegramente en este número); fueron repartidos unos diez mil ejemplares, muchos de ellos enviados nominalmente. También el Mensaje de Paulo VI, con motivo de la XI Jornada Mundial de Oración por las vocaciones, fue repartido y comentado. Varias emisiones radiofónicas en nuestra emisora local (Radio Popular de Menorca) y sucesivos artículos en nuestro diario insular «Menorca» y «Full Dominical». La Delegación Diocesana de Vocaciones ha cuidado del material y propaganda necesaria para toda esta campaña de sensibilización.

Como sesiones de estudio hay que mencionar varias reuniones de sacerdotes, la sesión de febrero del Consejo de Presbiterio, la reunión de los profesores del Área de formación religiosa en Mahón juntamente con la Delegación Diocesana de Enseñanza. En todas estas distintas sesiones estuvo presente el Sr. Obispo.

En lo que se refiere al Día Mundial de Oración por las Vocaciones, fue celebrado en las distintas comunidades de la diócesis a través de diversos actos. En la Catedral de Menorca, la Eucaristía presidida por nuestro Obispo y en la que participaron muchísimos fieles, especialmente jóvenes, fue vivida en un profundo clima de participación y plegaria. Toda la asamblea recitó, en la plegaria de los fieles, la oración de Paulo VI por las vocaciones. Diversos actos de plegaria individual y comunitaria se organizaron en el Monasterio de Santa Clara, de Ciudadela, y en el de las Concepcionistas, de Mahón, ante el Santísimo expuesto durante todo el día.

Estos momentos de sensibilización vocacional y los diferentes actos organizados con motivo de la Jornada Mundial son sólo el comienzo de un trabajo continuado y urgente que ha de tener su realización práctica en nuestras comunidades a partir de nuestra opción de fe y de nuestro espíritu de servicio hechos realidad.

TROBADES PASTORALS AL SANTUARI DE LA MARE DE DEU D'EL TORO. MAIG 1974. ANY SANT DIOCESA

Com es va fer l'any anterior, durant el mes de maig passat s'han trobat als peus de la Mare de Déu persones provinents de les distintes comunitats cristianes de la diòcesi per a pregar junts i refermar els llaços de germanor i unitat entre tots. També, com s'havia anunciat, es van realitzar les distintes trobades pastorals: el primer diumenge de maig, dia 5, la festa de la Mare de Déu d'El Toro,

Patrona de la Diòcesi. En l'assemblea diocesana es va informar sobre distints punts d'interès de l'actualitat eclesial diocesana. Aquest any vam comptar amb la presència de dos dels ermitans que durant tants anys havien cuidat del Santuari: van rebre l'homenatge i l'agraïment del Sr. Bisbe i de tots els assistents. L'acte central de la trobada va ser la concelebració eucarística: la nau del Santuari no va bastar per acollir tots els assistents, havent de participar moltes persones a la celebració des de fora. Seguidament va tenir lloc la benedicció dels termes de Menorca i del nou convent de les religioses franciscanes que en l'actualitat cuiden del Santuari. Tots els assistents a aquests actes van passar a visitar les dependències de les religioses. Dins aquest ambient i clima de festa cristiana es va celebrar la primera trobada pastoral, a la que van assistir, en grup nombrós, el pagesos.

El segon diumenge, dia 12 de maig, la concentració familiar. A fi de preparar-la amb tots els qui desitjaven assistir-hi, es va enviar a totes les parròquies i organitzacions interessades en l'apostolat familiar (associacions de pares, grups de matrimonis, etc.) una enquesta per a centrar la reflexió i afavorir, en l'àmbit de la família, una autèntica renovació i reconciliació. Aquesta concentració va ser preparada també immediatament per una trobada conjugal, a la mateixa Casa d'Exercicis d'El Toro, i que va començar dos dies abans. Tots els matrimonis i parelles de festejants assistents van participar en un treball per grups, on cadascú va poder aportar amb tota llibertat els seus punts de vista en torn al qüestionari i temàtica presentada i preparada abans. Després de l'aportació de tots els grups a la posada en comú va tenir lloc la concelebració de l'Eucaristia pels distints sacerdots que treballen en l'apostolat familiar i presidida pel Sr. Bisbe. Realment es pot calificar aquesta trobada de «familiar», no únicament per tractar-se de famílies, sinó pel clima profundament cristià i fraternal amb el que es va fer. Un pas més que hi ha que agrair al Secretariat Diocesà de la Família i a tots els participants per a l'organització i els fruits d'aquesta trobada diocesana.

El tercer diumenge, dia 19, la Jornada per als malalts i minusvàlids físics i mentals. Aquesta trobada va reunir també un grup molt nombrós de gent d'edat, amb la particularitat de que molts d'ells participaven per primera vegada a una concentració d'aquest tipus. La reunió va començar amb la «benvinguda» que el Bisbe va donar als assistents i amb el parlament del Sr. Sancho, de la Creu Rotja de Ciutadella. L'acte central va ser la concelebració de l'Eucaristia, amb l'administració comunitària del sagrament de la Unció dels Malalts a més de seixanta persones que ho havien demanat. Aquesta cerimònia va ser molt viscuda pels presents i a la vegada un testimoni unànim de fe. Es la primera vegada que s'ha fet aquesta experiència a la nostra diòcesi.

A continuació, una representació de Ciutadella va oferir uns bells folklòrics que van donar una nota especial al clima de festa que fins aquell moment s'havia viscut. Al mateix temps, aquest diumenge va ser oberta a tothom la «Posada», un espai local decorat al nostre estil menorquí, situat a mà dreta del pati anterior a l'entrada al Santuari. Aquesta «Posada» té la finalitat d'acollir a tots els visitants i

oferir-lis la possibilitat d'uns moments de descans, de pau, de contemplació de la naturalesa, i també de contacte entre les distintes persones que s'hi troben.

Tota l'organització de la trobada d'aquest tercer diumenge de maig va córrer a càrrec de la Unió d'Antics Alumnes Salesians, a la que hi van dedicar temps i esforç. Tota la diòcesi agraeix aquest servei desinteresat en bé dels qui més ho necessiten.

Un grup de peninsulars residents a la nostra illa, que a partir de la trobada de l'any passat havia treballat en aquest sector, va preparar la darrera trobada de maig, que va tenir lloc el darrer diumenge, dia 26. Es va contar amb la presència del P. Eufrasio Campayo, natural d'Albacete, i responsable regional d'Emigració. Va parlar als assistents sobre la realitat de trobar-se lluny de la pròpia casa i sobre l'actitud que suposa viure en aquesta situació per a molts no-definitiva. No hi ha motius per a viure al marge ni per a desentendre's dels problemes propis del lloc on s'han tingut que desplaçar, sinó que de cada vegada es fa més necessària una integració que porti a una autèntica convivència; molt més si es tracta de cristians que se senten units per una sola fe i volen dur a terme el missatge d'amor que ens ha encomanat Crist. Les diferències de poble, cultura, llengua, etc., no han de ser mai un obstacle per aquells qui, per les circumstàncies que siguin, han de compartir la seva vida amb persones distintes del seu lloc d'origen.

Amb aquesta visió, que va explicar d'una manera més detallada, es va tenir la concelebració de l'Eucaristia, presidida com en les altres ocasions pel senyor Bisbe, exponent d'unitat entre tots els creients residents en aquesta diòcesi. La trobada va continuar fins a mitja tarda i va finalitzar amb el cant de la «Salve» a la Verge.

La problemàtica que planteja a la nostra diòcesi l'emigració va ser estudiada en els dies que van seguir a la trobada, aprofitant l'estança a Menorca del Responsable Regional d'Emigració. Així es va reunir amb distints grups: capellans, camarers, grup responsable, etc., oferint l'oportunitat de tractar directament molts problemes que afecten a la pastoral d'Emigració, tant per part de les diòcesis d'on provenen, com de Menorca que els ha de rebre.

Els capellans es reuneixen per a pregar i conviure unes hores

Com a formant part d'aquestes trobades, es va organitzar d'una manera espontània, per al dia 8 de maig, festa de la Mare de Déu d'El Toro, una trobada de capellans a la que van assistir uns trenta-cinc juntament amb el Bisbe. No es tractava de fer grans coses ni parlar molt, sols pregar, compartir l'Eucaristia i unes hores de convivència. La senzillesa amb què es va realitzar va ajudar a crear un clima de pregària i a trobar-nos més units els uns als altres. No va faltar qui ens ajudés a tots a passar uns moments molt agradables.

EL NUEVO COLEGIO DE NTRA. SRA. DE LA CONSOLACION DE CIUDADELA

MES DE JULIO

Durante los días 1 y 2 de junio se reunieron en nuestro Seminario Diocesano las Superiores provinciales de las Congregaciones de Ntra. Sra. de la Consolación y Compañía de María Orden de Ntra. Sra., con el Vicario General de Menorca, representaciones de la Delegación Diocesana de Enseñanza y Asociaciones de Padres de Alumnos para el estudio de los Estatutos de la Fundación de la Iglesia «NORAY» a la que pertenecerá el nuevo Colegio de E.G.B. de Ntra. Sra. de la Consolación de Ciudadela y que sustituirá a los actuales de la Consolación y Compañía de María. Dirigió y orientó el trabajo de estas jornadas el P. Ibars, S. I., Director del I.C.E. de Bilbao.

AÑO LESTONAC

Con motivo del XXV aniversario de la Canonización de su Fundadora, la Compañía de María celebra el «Año Lestonac» y, haciendo suya la consigna del Año Santo, llevará la línea de una renovación personal interna de cada una de las religiosas de dicho Instituto.

Por este motivo, la comunidad de Ciudadela celebró un triduo preparatorio en su iglesia, culminando el día 15 de mayo con una concelebración eucarística de los sacerdotes A. A., amigos y profesores religiosos del Colegio, que presidió el señor Obispo, quien en la homilía puso de relieve el espíritu de una mujer del siglo XVI, cuya espiritualidad concuerda con la línea actual de la Iglesia. Este día se reunieron en la Catedral casi trescientas ex alumnas de todos los pueblos de la isla que, a lo largo de los 84 años de permanencia de la Compañía de María en nuestra diócesis, se han formado de su espíritu a través de las Religiosas de «Ca les mares», como familiarmente se las denomina.

TROBADA SOBRE CATEQUESI D'ADULTS

Durant els dies 9 i 10 de maig va tenir lloc al nostre Seminari Diocesà una trobada de revisió sobre la nostra realitat de catequesi d'adults, dirigida pel P. Manuel Longa, a la que hi van assistir uns dotze capellans. La revisió i reflexió va estar centrada sobre els següents punts: el grup, la seva situació interna i el missatge. Els mateixos dies i a les 9 del vespre es van realitzar unes xerrades-diàleg obertes a la gent, a les que hi van participar unes 25 persones, interessades també en la realització de la catequesi d'adults.

II. AGENDA PASTORAL

MES DE JULIOL

Casa Diocesana d'Exercicis

Dies 1-6: Exercicis espirituals per als capellans, dirigits per Mns. Alfred Ancel, Bisbe auxiliar de Lyon.

Dies 16-24: Exercicis espirituals per a religioses, dirigits per Mn. Manuel Bauzá, Rector del Seminari de Mallorca.

Dies 26-4 d'agost: Exercicis Espirituals per a religioses, dirigits per Mn. Rafel Oléo, Vicari General de Menorca.

Ordenació de diaca a Sant Lluís

Si Déu vol, dia 27 de juliol, dissabte, a les 7 del capvespre, serà ordenat de diaca pel Sr. Bisbe de Menorca, Dr. Moncadas, En Marcellí Sánchez, de la parròquia de Sant Lluís, i que aquests darrers anys ha cursat els estudis de Teologia al Centre d'Estudis Eclesiàstics de Palma de Mallorca.

MES D'AGOST

Casa Diocesana d'Exercicis

Dies 13-17: Exercicis espirituals per al Poble de Déu, dirigits pel nostre Bisbe de Menorca.

Dies 26-30: Exercicis espirituals especials per als pagesos (matrimonis, joves, etc.) també dirigits pel Sr. Bisbe.

Ordenació de diaca al Santuari de la Mare de Déu d'El Toro

Si Déu vol, dia 4 d'agost, diumenge, a les 7 del capvespre, serà ordenat de diaca pel Sr. Bisbe de Menorca, Dr. Moncadas, En Joan Francesc Huguet, de la parròquia de Santa Maria de Maó i que actualment està cursant els estudis de Teologia.

Concentració dels turistes creients al Toro

Com s'ha fet en anys anteriors, dia 25 d'agost, diumenge, tindrà lloc la concentració al Toro dels turistes creients que resideixen o que visiten la nostra illa. Aquesta concentració tindrà com acte central la celebració de l'Eucaristia, a les 7.30 del capvespre.

MES DE SETEMBRE

Casa Diocesana d'Exercicis

Organitzat pel Secretariat Diocesà de Catequesi i en ordre a estudiar la problemàtica del món adolescent i juvenil de la nostra diòcesi, els dies 4, 5 i 6 de setembre es faran unes jornades al Toro d'estudi i reflexió sobre el conjunt de la pastoral juvenil.

Elecció del nou Consell de Presbiteri

Havent acabat el terme de vigència de l'actual Consell de Presbiteri, es fa públic que dins el mes de setembre s'ha d'elegir el nou Consell. Convé que per part de tots es prepari amb temps aquesta elecció en bé de la nostra comunitat diocesana (Cfr. Reglament del Consell Presbiteral de Menorca, novembre de 1972, pàg. 313).

El señor Obispo suplica una oración por los que han marchado hacia la Casa del Padre

La M. Josefa Capella, religiosa de la Compañía de María, el día 11 de junio de 1974, nacida en Ciudadela el 26 de mayo de 1990. En sus 56 años de vida religiosa expresó la alegría de una vida consagrada, haciendo felices a cuantos la rodearon con su carácter alegre y comunitario, que fue su virtud característica en el apostolado. E.P.D.

Don Antonio Seguí, fundador del Centro Catequístico de San Miguel. En él desarrolló su labor apostólica y educadora en favor de los niños y jóvenes por espacio de más de cincuenta años. Hombre de gran espíritu de sacrificio, de fe firme e inquebrantable, de confianza en Dios en todas sus empresas, de ardiente amor hacia todos. Alegre en las dificultades sabía imprimir en los catequistas la confianza en Dios con su habitual frase «Déu proveirà!». Dios quiera que este trabajo empezado por el señor Toni tenga continuidad en personas con espíritu de entrega y sacrificio. Marchó hacia la Casa del Padre el día 29 de abril de 1974, a la edad de 84 años. E.P.D.

Epoca V - 1974 - Núms. 21-22

Septiembre - Octubre

Casa Diocesana d'Exercicis

Organitzat pel Secretariat Diocesà de Cateques i en col·laboració amb la Comissió de Pastoral Juvenil de la nostra diòcesi, els dies 4, 5 i 6 de setembre se farà una jornada de treball i reflexió sobre el contingut de la pastoral juvenil.

La jornada es farà a les 10 del matí i acabarà a les 14 del dia.

El punt de trobada serà a les 9:30 hores a la Casa Diocesana d'Exercicis.

Després de la jornada, el mateix dia 6 de setembre, es farà el Concili General de la nostra diòcesi, que tindrà lloc a les 18 hores a la Casa Diocesana d'Exercicis.

El dia 7 de setembre, a les 10 del matí, es farà una missa a la Casa Diocesana d'Exercicis.

El Sr. Bisbe suggereix una oració per les que han morido a causa de la Casa del Pare.

La Sr. Joana Capella, religiosa religiosa de la Comunitat de Maria, el dia 11 de juny de 1974, nascuda en Ciudadela el 28 de mayo de 1900. En uns 25 anys de vida religiosa expressò la alegria de una vida consagrada i treballà amb generositat i amor per al caràcter alegre i comunitari que fou en virtut caritativa.

Don Antonio Seguí, fundador del Centro Catequístico de San Miguel, en el desenvolupament de la seva labor apostòlica i educativa en favor de les nenes i joves, per un espai de més de cincanta anys. Home de gran espíritu de sacrifici, de fe i de insubornable constància en Dios en totes les empreses de entente amb la fe. La seva fe i caritat el van ajudar a superar moltes dificultats i a continuar en Dios amb un fervent tras "Dau proveiral". Dios quiere que este trabajo emprendido por el Sr. Seguí, tot i la seva continuada en armonia con espíritu de entrega y sacrificio. Mando hacer la Casa del Padre el día 29 de abril de 1974 a la edad de 64 años. E.P.D.

tot el treball i el desenvolupament de la pastoral juvenil.

La Sr. Joana Capella, religiosa religiosa de la Comunitat de Maria, el dia 11 de juny de 1974, nascuda en Ciudadela el 28 de mayo de 1900. En uns 25 anys de vida religiosa expressò la alegria de una vida consagrada i treballà amb generositat i amor per al caràcter alegre i comunitari que fou en virtut caritativa.